

Az öltöztető

A régi nagy színésznők legfőbb bizalmasai az öltöztetőnők voltak. Együtt utaztak a híres tragikával, komikával, esetleg primadonnával. Rendben tartották a ruhatárát – ha éppen szükséges volt –, ellátták a gardedám szerepét. Sokszor főztek is a színésznőre, és szinte olyanok voltak, mint egy édesanya. A színházi öltöztető munkája ma nem egyetlen színészhez köthető. Rendszerint külön öltöztetője van a férfi és a női színészeknek. Nincs ez másként a Komáromi Jókai Színházban sem.

Balogh Katalin öltöztető csaknem húsz éve van a színháznál. Eddig sosem szerepelt a színházi fényképeken, és velünk sem tett kivételt. Egyáltalán nem tartja furcsának, hogy nő léte a FÉRFI színészeket öltözteti.

– Én ragaszkodtam ahhoz, hogy a férfiakhoz kerüljek – mondja nem kis meglepetésemre *Katalin*. – A férfiakkal egyszerű kommunikálni. Tiszteletben tartanak engem és a munkámat. Végére is ez egy bizalmi állás.

– Mi a feladata a színházi öltöztetőnek?

– A kosztümök (azaz a színházi jelmezek) rendberakása, előkészítése az előadás előtt. A ruhákat kimosom (a mosógép a színházban van), kivasalom, és bekészítem az öltöztetői szobába. Ott vállfákon LÓGNAK az összes futó színdarab jelmezei. A kosztümöket, öltönyöket, kabátokat tisztítóban tisztítatjuk. A kisebb foltokat – gyertyaviasz, művér – én szoktam kivenni a szövetekből. A viaszt vasalom, a művért kiviszi a Vanish. Az előadás előtt mindig 1-1,5 órával érkezem, de inkább a hamarabbi időpontban, mert nem szeretem a kapkodást. A jelmezeket bekészítem a színészi öltözőkbe. LISTÁT készítek a jelmezekről, mert a rengeteg apróságot igencsak megterhelő lenne állandóan fejben tartani. A lista alapján dolgozom. Ha a színház vendégszereplésre megy, akkor az összes kosztümmöt be kell csomagolni a ruhásszekrénybe. A jelmezek egy kamionban utaznak az előadás helyszínére, ahol a kosztümöket bevisszük az öltözőkbe.

– A ruhákat elég kikészíteni, vagy öltöztetni is kell?

– A problémás ruháknál kell segíteni. Ilyen, ha hátul van cipzár a jelmezen, vagy most, az *Álszentek* összeesküvésében férfira kell fűzött feladni. Az igényesebb ruháknál is szükséges lehet a segítség az öltözésnél. A gyors öltözéseknél (a színész a jelenetek közben a színpalak mögött vált öltözéket) működik igazán a bizalmi viszony. A fiúk nagyon aranyosak, sosincs hiszti: mindig JÓ VELÜK együttműködni. Olyasmi is előfordult, hogy az előadás hevében elszakadt egy-egy ruhadarab, leggyakrabban nadrág, és gyorsan kellett megjavítanom a háttérben, nehogy a közönség is észrevegye.

– Különleges jelmezekkel is dolgozott?

– A színház ismét játssza a *Süsü*, a *sárkányt*. *Süsü* jelmeze egy komoly darab. Olyan nehéz, hogy a műszak is segít az öltöztetésben. A színész sok-sok kilót visel magán, a fejrész különösen súlyos. *Süsü* szerepe bizony nehéz FIZIKAI MUNKA!

– Milyen tervei vannak?

– Nyugdíj előtt állok, készülök a megérdemelt pihenésre. Egy ideig pihenni szeretnék, de utána biztosan találok valami könnyebb munkát.

Pallag Marianna (fotónkon) tavaly januártól dolgozik a Komáromi Jókai Színháznál. Eredetileg virágkötészetet tanult Karván, a mezőgazdasági szakiskolájában, de nem sikerült elhelyezkednie a szakmájában. Sokáig egy gyárban dolgozott, később került a színházhoz.

– Nagyon jó a színházban, szeretek itt dolgozni – mondja csillogó szemekkel *Marianna*. – Kedvelem a színészeket és a munkatársakat, mert barátságosak. Itt mindig történik valami.

– Ismerte a színházat, mielőtt idekerült öltöztetőnőnek?

– Ismertem, mert a batorkeszi alapiskolából rendszeresen látogattuk az előadásokat. A kedvencem a régi *Padlás*-előadás volt. Úgy éreztem: ez igazi színház. Akkoriban még nem gondoltam volna, hogy egyszer én is itt fogok dolgozni. Most már belülről is láthatom, mennyi munka van egy előadás MÖGÖTT.

– Női öltöztetőként sok a feladata az előadásokban?

– Attól függően, hogy hány szereplős egy darab, nekem is több vagy kevesebb a feladatom. Ha kevés a szereplő egy színdarabban, akkor általában jelmezből is kevesebb van. A sokszereplős előadásokban elkel a segítség. Ilyenkor meg szoktam kérni a férfiöltöztetőt vagy a sminkest, hogy segítsenek. Mindig szívesen segítenek.

– A női ruhák (nagy általánosságban) rafináltabbak a férfi-jelmezeknél...

– Ezeknél szükséges is a segítség. Ha egy öltözék több részből áll – al-

sósoknya, blúz, fűző, felsőruha és egyebek –, akkor az öltözés sorrendjét is fejben kell tartani. Többnyire a gyors öltözéseknél van szükség segítségre.

– Mennyi idő alatt lehet ezt a munkát megtanulni?

– Minden előadás más. A főpróbahét alatt muszáj megtanulni, ki milyen jelmezt visel, és hogyan öltözik, máskülönben fennakadások lesznek. A főpróbahét csúcspontja a nyilvános főpróba, amikor már mindenki nagyon izgul. Sok jó ötlet ekkor jut eszembe – az öltözésekkel kapcsolatban.

– Találkozott a színházban különleges ruhadarabokkal?

– A különleges jelmezekről gyakran nehéz eldönteni, hogyan kell azokat egyáltalán felvenni. A *velencei kalimárban* a férfijelmezek többrétegű öltözékből állnak. Ebben az előadásban sokkal több férfi szereplő van, mint női, ezért itt férfiakat is öltöztettek. A csipkekesztyűk, kalapok, ékszerek mind nagyon szép darabok, de sérülékenyek. Kiutazásnál, rakodásnál oda kell rájuk figyelni.

– Mi a hobbjaja, és mik a tervei?

– Aerobikozok, sokat olvasok (Twilight, John Grisham: Az ártatlan ember), és angolul tanulok. Szeretnék helytállni a mindennapi munkámban.

Siposs Ildikó